

Список використаних джерел

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: прийнята 31 жовтня 2003 р.; ратифікована Україною разом із заявами 18 жовтня 2006 р. URL: rada.gov.ua.

2. Цивільна Конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 174): прийнята 4 листопада 1999 р. у Страсбурзі.; ратифікована Україною 16 березня 2005 р. URL: rada.gov.ua.

3. Про запобігання корупції: Закон України редакція від 26.10.2022 № 1700-VII. URL: rada.gov.ua.

4. Кримінальний Кодекс України: Закон України редакція від 06.11.2022 № 2341-III. URL: rada.gov.ua.

5. Науково-практичний коментар Кримінального Кодексу України / Д.С.Азаров, В.К.Гришук, А.В.Савченко [та ін.]; за заг. Ред. О.М.Джужі, А.В.Савченка, В.В.Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. С. 44–47.

Овсянюк Дмитро Іванович,
начальник аналітичного відділу (Центр
кримінальної аналітики) Національної
академії внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ З ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ (OSINT) В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПІДГОТОВКУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну інформаційна війна та протидія дезінформації стали одними з ключових аспектів протистояння. З метою протидії дезінформації та пропагандистським кремлівським наративам щодо перебігу російсько-української війни шляхом донесення об'єктивних та перевірених даних про втрати рф у війні проти України [4], Міністерство внутрішніх справ України спільно з Національною поліцією України започаткували Проєкт «Потерь.НЕТ» [1] (далі – Проєкт). Проєкт акумулює дані з усіх відкритих джерел для встановлення об'єктивної картини щодо втрат армії рф, військових «лнр», «днр», колаборантів тощо, які брали участь у збройній агресії проти України [3]. Сайт Проєкту «Потерь.НЕТ» (<https://poternet.site/>) є ефективним єдиним майданчиком, де збирається інформація про загиблих окупантів [5]. Станом на 20.03.2024 у базі даних «Потерь.НЕТ» 72 тис. підтверджених фактів про втрати російської армії та інших військових формувань [3]. Джерелами отримання інформації є мережа Інтернет

(соціальні мережі, блоги, відеохостинги, форуми, месенджери тощо), журнали, газети, ЗМІ, радіо, публічні матеріали державних структур, загальнодоступні спостереження, звіти, статті, доповіді, конференції та ін. [2]. Сайт доступний усім охочим, у тому числі у рф.

Пошук інформації, її обробку, аналіз та публікацію на сайт Проєкту здійснює особовий склад закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських за координації Департаменту інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України (далі – ДІАП).

Національна академія внутрішніх справ (далі – НАВС, Академія) однією з перших долучилась до реалізації Проєкту. За дорученням Ректора Академії з 01.03.2023 розгорнуто відповідну аналітично-пошукову роботу на базі аналітичного відділу (Центр кримінальної аналітики) НАВС, за участі постійного та перемінного складу Академії.

За рік реалізації Проєкту (станом на 20.03.2024) особовим складом Академії знайдено, проаналізовано та опубліковано інформацію на сайті про понад 40 тис. вбитих російських військових.

Особовий склад Академії взаємодіє, співпрацює та обмінюється досвідом з іншими ЗВО, які залучені до реалізації Проєкту, зокрема в частині доповнення анкет новою інформацією, уникнення дублювання інформації на сайті, виправлення помилок та усунення невідповідностей.

Така співпраця дозволяє підвищити якість та забезпечити достовірність й повноту опублікованої інформації, а також сприяє удосконаленню комунікативної компетенції особового складу, що позитивно впливає на ефективність та результативність виконуваних службових завдань під час практичної поліцейської діяльності.

Найважливішими компонентами аналітичної діяльності є знання, навички та досвід працівників, які здійснюють аналіз, зокрема вміння володіти аналітичними інструментами та методами [6], глибоке усвідомлення важливості поставлених завдань, а також розуміння й осмислене дотримання етапів циклу аналітичної діяльності, який для цілей Проєкту містить такі фази:

1. Планування
2. Пошук початкової інформації
3. Реєстрація анкети
4. Пошук та обробка даних
5. Систематизація та оцінка
6. Аналіз та узагальнення
7. Підготовка анкети
8. Перевірка змісту анкети
9. Публікація
10. Облік
11. Вибірковий контроль

пошуку зв'язків, доказів, свідчень та іншої інформації, у тому числі про фігурантів.

Ефективне використання навичок пошуку інформації у відкритих джерелах передбачає не лише здатність знаходити потрібну інформацію, але й уміння аналізувати та інтерпретувати її з точки зору потенційної важливості для розслідування, запобігання злочинам або вирішення інших службових задач.

У відповідь на стрімкий розвиток технологій та збільшення обсягу доступної інформації, поліцейські повинні постійно вдосконалювати свої навички, орієнтуватися на кращі практики та використовувати сучасні інструменти для ефективного виконання своїх обов'язків.

Список використаних джерел

1. Веб-ресурс з інформування щодо втрат ворога «Потерь.НЕТ» запустили в МВС. URL: <https://mvs.gov.ua/news/veb-resurs-z-informuvannia-shhodo-vtrat-voroga-poternet-zapustili-v-mvs>.

2. Воронятников О.О. Актуальні питання використання методів і засобів OSINT під час підготовки аналітиків. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 17 лист. 2023 р.) / [редкол.: С. С. Чернявський, Д. І. Овсянюк, В. В. Корольчук]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 28–31.

3. Загиблі росіяни та їх ідентифікація: Леонід Тимченко поінформував про результати роботи проекту МВС «Потерь.НЕТ» URL: <https://mvs.gov.ua/news/zagibli-rosiiani-ta-yix-identifikaciia-leonid-timchenko-poinformuvav-pro-rezultati-roboti-projektu-mvs-poternet>.

4. Заступник Міністра внутрішніх справ Леонід Тимченко вручив подяки поліцейським та курсантам за роботу над проектом «Потерь.НЕТ» URL: <https://mvs.gov.ua/uk/news/zastupnik-ministra-vnutrisnix-sprav-leonid-timchenko-vruciv-podiaki-policeiskim-ta-kursantam-za-robotu-nad-projektom-poternet>.

5. МВС створило ефективний єдиний майданчик, де збирається інформація про загиблих окупантів. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mvs-stvorylo-efektyvnyi-iedynyi-maidanchyk-de-zbyraietsia-informatsiia-pro-zahybylykh-okupantiv-leonid-tymchenko>.

6. Овсянюк Д. І. Методологічні засади тактичного аналізу та аналізу оперативних даних під час розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків : метод. рек. Київ : НАВС, 2024. 50 с.